

Beste natuurvrienden,

als we er een volledige dag op uit trekken dan is mooi weer toch wel wat belangrijker dan bij halve dag-uitstappen. Maar geen probleem, op **zondag 27 oktober** troffen we prachtig nazomer-weer, er werd hier en daar zelfs in T-shirt gelopen. Genieten dus, met volle teugen, en dat wisten **31 NVO-ers** (30 AM en 28 PM) te

waarderen tijdens de ochtendwandeling door de **Blankaart**, één van de belangrijkste natuurgebieden van Vlaanderen. Daarna zochten we in de namiddag vooral paddenstoelen in het **Wijndendalebos**.

Maar dus eerst de Blankaart. De naam zegt het in feite al, een gebied dat in najaar en winter vaak blank komt te staan om zo het teveel aan water in de IJzer op te vangen. Waar veel water is mag je ook veel vogels

verwachten en dus ook veel vogelliefhebbers. Wat hier op een dag voorbij wandelt aan verrekijkers, telescopen en gigantische teletenzen loopt in de honderdduizenden euro's. Zeker sinds er dit jaar ook een broedend koppel Zeearenden is te zien.

Maar de Blankaart is meer dan vogels alleen, ook de paddenstoelenliefhebber komt er ruim aan z'n trekken. We vonden er tientallen soorten met enkele erg mooie uitschieters. In de moerassige stukken is er ook heel wat specifieke flora te ontdekken maar daarvoor komen we misschien beter eens in de vroege zomer terug.

We hadden verwacht dat de kijkhutten propvol natuurfotografen zouden zitten maar nee hoor, we hadden ze telkens voor ons alleen. Leeg of niet leeg, 30 NVO-ers krijg je toch niet in zo'n hut gepropt dus het was wat aanschuif- en ploegenwerk om iedereen de kans te geven over de plas uit te kijken.

Omdat er in het Noorden nog geen winterkou heerst, zijn veel wintergasten nog niet gearriveerd in onze streken. Maar hier en daar toch wat Smienten en Slobeenden en, het meest opvallend, grote groepen

Kolganzen die al "klarinetkend" kwamen aangezeild. Ze komen vanuit Noord-Rusland en keren elke winter naar dezelfde weiden terug. Een afstand van meer dan 4000 km die ze jaarlijks twee keer in verschillende etappes afleggen. Uiteindelijk noteerden we in totaal zo'n 46 soorten vogels. Tja, die 50 soorten op één dag blijft ons toch telkens ontsnappen, maar de aanhouder wint (ooit wel eens).

"En? Hebben jullie ze gezien? Waren er Zeearenden?", die vragen mag je zeker verwachten als je vertelt dat je in de Blankaart bent geweest. En ja hoor... vanuit de hoge kijkhut konden we aan de overkant van de plas twee gigantische roofvogels in de top van een dode boom zien zitten. Heel ver en zelfs met de verrekijker niet eenvoudig te zien maar de foto's met de telelens toonden heel duidelijk twee volwassen Zeearenden, te herkennen aan hun grote gele snavel.

Daar wordt een mens toch blij van en zo trokken we welgemutst (alhoewel het zeker veel te warm was voor mutsen) naar het bezoekerscentrum in het kasteel. Dankzij een extra effort van de vrijwilligers konden we daar ons lunchpakket opeten en dankzij de weergoden kon dat in het zonnetje op het terras... heerlijk.

Hop is een inheemse klimplant die met z'n opvallende bladvorm gemakkelijk te herkennen is. Steeds vaker vind je de plant ook midden in echte natuurgebieden waar hun woekerende stengels niet meteen welkom zijn. Dus ook inheemse soorten kunnen een natuurbeheerder hoofdpijn bezorgen en worden dan problematische soorten genoemd. (foto: waarnemingen.be)

Wat een weertje zo eind oktober, in de zon toch zeker weer meer dan 20 graden. Door de korte dagen en de hoge temperaturen "denken" nogal wat planten, zoals deze **Gewone berenklauw**, dat het lente is en gaan ze opnieuw bloeien. Die bloei zal wel veel minder zaden opleveren omdat er nu veel minder insecten actief zijn om de bestuiving te verzorgen. (foto: waarnemingen.be)

Het was duidelijk toptijd voor **Honingzwammen**. Of het dan om de Sombere of om de Echte honingzwam gaat laten we in het midden, er moet ook nog wat werk blijven voor de specialisten. Op deze foto ook jonge exemplaren waarbij het velum partiale de plaatjes nog beschermt, later vormt dit velum de ring. (f: JaVa)

Je merkt het niet op deze foto maar deze paddenstoeltjes zijn slechts enkele mm groot. Ze groeien meestal tussen mos dat op boomschors groeit en werden daarom bedacht met de volgende soortnaam: **Blauwgrijze schorsmycena**. Beetje verwarrend want ze kunnen ook beigegeel van kleur zijn. (foto: JaVa)

Deze **Koperwiek** smult van een meidoorn-struik. De soort behoort tot de lijsterachtigen en is dus dichte familie van onze Merel. Bij ons krijg je ze enkel in de (late) herfst en de winter te zien. Ze leven hoog in het Noorden en ver in het Oosten maar kunnen daar in de barre winter niet blijven. Dan zakken ze in soms erg grote groepen af naar de lage landen. (foto: waarnemingen.be)

Hetzelfde verhaal geldt ook voor de **Kramsvogel**, maar deze soort komt naar hier in kleinere groepjes en dat is dan vaak mee met de Koperwieken. Af en toe zie je ze ook wel eens helemaal op hun eentje of in koppel. Hun grijze kleed maakt herkenning niet altijd eenvoudig. Vanwege hun typische geluid worden ze ook wel Tjak-lijster genoemd. (foto: waarnemingen.be)

Het lijkt soms wel of de wetenschappers die instaan voor de naamgeving van soorten onderling een wedstrijdje houden om de langste soortnaam te bedenken. Bij de zwammen vind je erg lange namen maar de topcategorie is ongetwijfeld de gallen. De soortnaam beschrijft dan in feite wat je ziet, een voorbeeld daarvan is deze **Moerasspirebladpogalmug**. (foto: waarnemingen.be)

Op de vraag waarom er in het zwammenrijk zoveel verschillende vormen bestaan, konden wij niet meteen een goed en sluitend antwoord bedenken. Maar voor wie een beetje zoekt gaat een wonderlijke wereld van duizenden soorten open. Heel fraai is deze zeldzame soort:

Kammetjesstekelzwam. We vonden er grote groepen van op een oude boomstam. (foto: waarnemingen.be)

Er zijn zo van die dieren die iedereen wel mooi en koddig vindt en op die lijst scoort de **Rode eekhoorn** heel hoog. Je verwacht ze hoog in de bomen maar ze scharrelen ook vaak rond op de grond op zoek naar eten. Zo lusten ze ook wel eens een paddenstoel en het is dus niet onlogisch dat er een zwam Eekhoortjesbrood werd genoemd. (foto: waarnemingen.be)

Je kunt ze echt overal vinden, die zwammen. Zo vonden we dit **Oranje mestschijfje** op... jawel hoor... koeienmest. Ze zijn piepklein maar omdat er vaak honderden op één vlaai staan, vallen ze toch wel op. Je merkt dat lang niet alle paddenstoelen plaatjes of buisjes gebruiken om hun sporen te verspreiden. Vaak worden die gewoon op het oppervlak afgesnoerd. (f: waarnemingen.be)

Of een **Kolgans** wel of niet klinkt als een klarinet laten we even in het midden. In ieder geval zijn ze wel goed te herkennen aan de onregelmatige zwarte buikstrepen. Opgelet, jonge vogels (links) hebben deze strepen nog niet. De naam verwijst naar de witte kol boven de snavel of als ezelsbruggetje: de witte kol (= lijm) waarmee de snavel aan de kop werd geplakt. (f: waarnemingen)

Het wordt steeds moeilijker om nog een nieuwe vogelsoort aan onze lijst toe te voegen maar deze keer lukte het wel en met een echte topsoort: de **Zeearend**. Voor het eerst in de (beschreven) geschiedenis heeft er een koppel van deze reusachtige roofvogels gebroed in België, een hele grote pluim op de hoed van de beheerders van de Blankaart. (foto: waarnemingen.be)

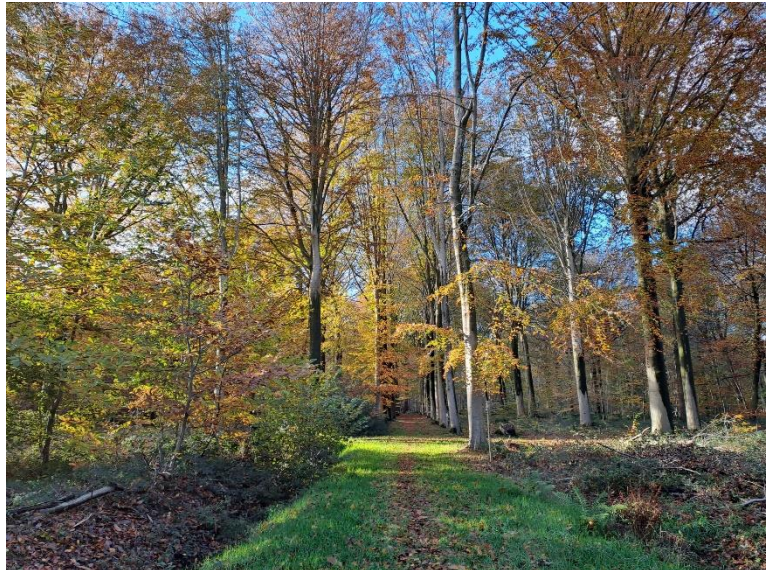

Na het doorkruisen van de Westhoek-metropool, die Diksmuide toch wel mag genoemd worden, bereikten we na 20 minuutjes rijden de bestemming van de namiddagwandeling: het Wijnendalebos. Nee, we flaneerden niet door het parklandschap rond het kasteel maar trokken het eeuwenoude bos in. Hoe ouder (de oorsprong van) een bos, hoe diverser de zwammen-wereld die er te vinden is. We sloegen wijselijk veel van de KBP-tjes (de Kleine Bruine Paddenstoeltjes) over en concentreerden ons

vooral op de grotere en meer opvallende soorten. Dat bleek nog een flinke klui (nee, de Witte kluiwam hebben we niet gezien) en de soortenbuffer in onze bovenkamer liep helemaal vol.

Hier en daar werd “ge-obs-aai-dent-i-faaid” als hulpmiddel en hoewel die app de laatste jaren veel performanter geworden is, blijkt het bij zwammen lang niet altijd te willen lukken. Logisch als je weet dat het bij zwammen niet alleen over de vorm en de kleur gaat maar vaak ook over de geur en de smaak. En er zijn veel soorten die enkel door het microscopisch bekijken van de kenmerken van de sporen uit elkaar kunnen gehouden worden.

Of je nu wel of niet al die vreemde twaalf-lettergreppige soortnamen van paddenstoelen kunt onthouden is in feite bijzaak. Het was er ook volop genieten van de herfstkleuren en dat zachte licht die door de bomen filterde.

Niet verwonderlijk dat boswandelingen tegenwoordig zelfs door dokters als therapie worden voorgeschreven. Of je mutualiteit dan ook de droogkuis van je zondagse broek betaald, weten we niet. Bij een herfstwandeling horen nu eenmaal hier en daar wat smeuge

stukjes decor en flinke klodders slijk aan schoenen en kleren. (“Zolang het enkel slijk is, ça va nog”, moet je maar denken)

Ondanks die “besmeurigheid” bleken we toch welkom in de horecazaak met toepasselijke naam: Wijnendale wandeling. Er moest wel nog wat heen en weer gegoocheld worden met meubilair maar uiteindelijk vleide de NVO-horde zich neer en genoot van een welverdiende nabespreking. Ja, het was een lange dag maar wat kregen we weer veel te zien.

Natuurwaarnemingen zijn soms vluchtig en vervagen meestal weer snel. Gelukkig zorgen onze hoffotografen heel vaak voor mooie foto's. We scoorden een nieuw record want meer dan vijfhonderd foto's kwamen binnen op de redactie en het was toch wel even puzzelen om daaruit 24, ja, je leest het goed, 24 extra fotopagina's te distilleren. Met dank aan de leveranciers Natacha, Anita, Sonja, Bernadette, Leen, Johan, Luc, Marc en Dirk. Dank ook aan Marijke voor het nauwgezet bijhouden van het soortenlijstje waarop net geen honderd soorten prijken.

Nogal wat zwammen zijn verbonden met één of meerdere typerende voedingsbronnen. Zo vind je op dood hout van populier (spec.) soms deze bleekgele groepen van de **Populierleemhoed**. Om het toch niet te eenvoudig te maken staan ze ook wel op wilgen die samen met de populieren en de abelen de wilgenfamilie vormen. (foto: waarnemingen.be)

Soms moet je al tevreden zijn als je weet tot welke groep van paddenstoelen je vondst behoort. Als steel en plaatjes bros ipv vezelig zijn dan zit je bij de russula's of de melkzwammen. Bij melkzwammen zie je druppeltjes als de plaatjes beschadigd worden, bij russula's dus niet. Wij kregen onder andere deze **Berijpte russula** te zien. (foto: waarnemingen.be)

Omdat varens geen bloemen en geen zaden of vruchten maken kunnen ze in voedselarme en/of in donkere omstandigheden groeien waar bloemplanten moeilijk of helemaal niet kunnen overleven. De soorten varens uit elkaar houden blijkt verrassend moeilijk, maar dit is een **Mannetjesvaren**. (foto: wilde-planten.nl)

Niet alle struiken en bomen verkleuren in de herfst even fel maar de inheemse **Gelderse roos** is qua kleur een echte herfsttopper. De vele bessen die aan de struik hangen zijn eetbaar maar blijkbaar niet lekker want de vogels eten er pas van als er niets anders meer te vinden is. (foto: briellaerd.nl)

Tip voor de bedenkers van soortnamen: maak het niet moeilijker dan nodig. Voor deze zwam volgden ze wel de logica want ze noemden ze de Rodekoolzwam vanwege de paarse kleur. Opgelet, ze kunnen ook veel bleker of veel bruiner zijn. In een opwelling van "sjiek-doenerij" werd de naam onlangs veranderd naar **Amethistzwam**. (foto: waarnemingen.be)

Alhoewel deze paddenstoeltjes hoofdzakelijk erg donker zijn werden ze toch **Roestkleurige borstelzwam** genoemd. Ze groeien op oude, dode stronken van loofbomen, vooral op eiken. Ze ruimen het dode hout op en behoren dus tot de saprophyten. Ja, wie zwammen wil leren kennen moet het vakjargon er wel bijnemen natuurlijk. (foto: waarnemingen.be)

Oef, toch nog een soort die meteen benoembaar is. Ze groeit aan de voet van naaldbomen en in de groeifase heeft ze een opvallende, felgele, fluweelachtige rand. Deze **Dennenvoetzwam** kan flink groot worden, schijven van meer dan 50 cm zijn geen uitzondering, en ze blijft ook heel lang staan. (foto: JaVa)

Af en toe kom je soorten tegen die rubberachtig aanvoelen, je zou het ook kraakbeenachtig kunnen noemen. Deze zwam vormt knobbelige korsten en soms ook hoed-achtige uitstulpingen en luistert naar de prachtige naam **Spekzwoerdzwam**. Of ze dan ook lekker zijn met spruitjes valt te betwijfelen. (f: waarnemingen.be)

Grote kop = duizendpoot, kleine kop = miljoenpoot. Nee, dat klopt niet altijd want deze **Grote aardkruiper** met zijn kleine kop is een duizendpoot. Wat wel klopt is dat duizendpoten 1 paar poten hebben per segment, miljoenpoten hebben 2 paar. Deze soort wordt ook wel Compostduizendpoot genoemd en zo weet je meteen waar je hem vaak kunt vinden. (foto: wikipedia.org)

Wat een vreemde creaturen kruipen en sluipen er toch rond daar in het struweel? Als je een rups van een vlinder vindt moet je kiezen uit meer dan 2000 soorten. Maar als ze zo zot uitgedost zijn als deze **Meriansborstel** (een nachtvlinder-soort) dan valt determinatie heel goed mee. (foto: waarnemingen.be)

De groep van de stuifzwammen vormt de sporen eerst inwendig. Later verschijnt er een "schoorsteentje" waarlangs de sporen kunnen ontsnappen. Bij de **Parelstuifzwam** staan er op het oppervlak wratachtige bolletjes die door de naamgevers nogal poëtisch "parels" werden genoemd. (foto: waarnemingen.be)

Eind oktober had onze wandeling wel iets Halloween-achtigs. We kregen heksenbezems, heksenkringen en heksenkruid te zien, en ook deze **Hekenschermpjes**. Er bestaan ook Elfenschermpjes maar bij die soort is de steel meer roze dan wit. Dan volgt de vraag: "Waar stopt wit en waar begint roze?" (f: waarnemingen)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er staat al een nieuwe activiteit op het programma want op **zondag 10 november** bekijken we de laatste herfstverschijnselen in ons eigenste Maria-Hendrikapark, zeg maar **'t Bosje**.

Ook hier gaan we weer op zoek naar zaden en vruchten en naar de zangvogels die daarvan eten.

Vanzelfsprekend benoemen we onderweg ook heel wat paddenstoelen met hun vreemde vormen.

De mail met de info over deze activiteit viel reeds op maandag 4 november in je mailbox.

Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuur-activiteiten. NVO staat voor **NatuurVerkenners Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier bezoeken we, over 3 jaar gespreid, **meer dan 60 verschillende locaties**.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis en iedereen is welkom.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemaild naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een site opgestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

Volgende NVO-activiteiten (steeds keuze tussen ochtend- en namiddagwandeling) :

- **zondag 10 november** : herfst in het **Maria-Hendrikapark** ('t Bosje dus)
Start : 09u00 en 14u00 op de randparking nabij de oude Velodroom / iependreef / Oostende
- **zondag 24 november** : op zoek naar zwammen in domein **Beisbroek** in Sint-Andries Brugge.
Start : 08u30 en 13u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zondag 08 december** : strandjuttten op **'t Klein strand** en vogels kijken in de haven
Start : 09u00 en 14u00 aan de voet van het Zeeliedenmonument / Zeeheldenplein / Oostende

- we nemen een kleine winterpauze en zien elkaar terug na de eindejaarsperiode

- **zondag 12 januari** : wandeling rond de **Spuikom** (AM) en **jaaroverzicht** (PM)
Deze **datum kan nog veranderen** naargelang de beschikbaarheid van de Ballon.
Start AM : 09u00 aan ontmoetingscentrum De Ballon / Mansveldstraat 9 / Oostende
we eten samen ons lunchpakket in De Ballon
start PM : 13u45 Jaaroverzicht en gebak-buffet
Wie enkel AM of enkel PM wil deelnemen is vanzelfsprekend ook welkom
- **zondag 26 januari** : Duinen- en Strandwandeling in **Lombardsijde**.
Start : 08u30 en 13u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende

Weer of geen weer, er wordt **altijd** op de voorziene plaats en (stipt) op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte65@gmail.com

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen, voorstellen... zijn steeds meer dan welkom via mail)

Als je het lijstje opzoekt welke broedvogels (en hoeveel) je in de Blankaart kunt vinden, dan valt je mond toch wel open van verbazing... om er maar enkele te noemen: Lepelaar, Snor, Steltkluut, Wielewaal en natuurlijk sinds dit jaar ook Zeearend. Het was tijdens het broedseizoen dan ook vaak aanschuiven op de brug en drummen in de kijkhutten. Maar nu breekt een nieuwe periode aan, niet die van de broedvogels maar die van de wintergasten die op de plas rust en veiligheid komen zoeken, terwijl ze in de omliggende weiden en bosjes voldoende eten kunnen vinden.

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

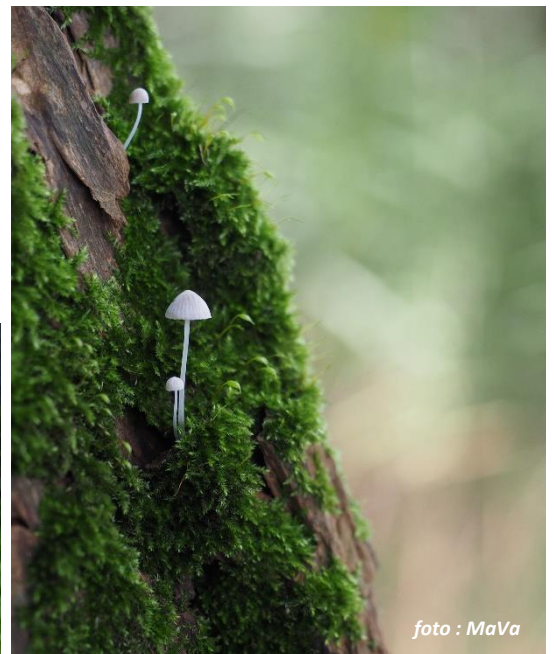

foto : MaVa

foto : DiNo

Maar je kunt in de Blankaart ook heel veel paddenstoelensoorten vinden, of je ze dan ook allemaal kunt benoemen? Nee, dat lukt zeker niet, maar een mens mag proberen natuurlijk. Linksboven beginnend en daarna met de klok mee:

- Kleine korreltjes op de hoed van deze **Glimmerinkzwam** (spec.).
- Piepklein maar vaak met honderden bijeen: de **Blauwgrijze schorsmycena**.
- Om het wat moeilijker te maken, ook deze bleke gevalletjes behoren tot dezelfde soort: **Blauwgrijze schorsmycena**. Kleur is bij zwammen meestal variabel.
- We hebben heel veel **Sombere honingzwammen** gezien, waarvan de meeste in deze ver gevorderde toestand waren (of zelfs nog wat snotachtiger).
- Maar af en toe ook nog een mooi exemplaar, dit is dus ook **Sombere honingzwam**.
- Klein maar ongetwijfeld één van de meer speciale vondsten van de ochtend: een **Witte koraalzwam** piept tussen de herfstbladeren door.

foto : MaVa

Het blijft leuk hoor, als gids natuurverschijnselen mogen aanduiden en uitleggen. Een Nevelzwammetje in een heksenkring; opgelet voor Berenklauw; wie wil er proeven van Boskip?... leuk, leuk, leuk. Maar heel af en toe zit er toch iets bij waarvan de gids zelf ook niet vrolijk wordt. Nee, proeven was deze keer echt geen optie.

foto : LuVer

foto : MaVa

foto : LeDec

foto : MaVa

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

Pagina vogels, linksboven beginnend en met de klok mee:

- Aan het bezoekerscentrum werden heel wat voederstations geïnstalleerd. Dit vrouwtje (dunne plastrong) **Koolmees** komt het aanbod al eens uitgebreid keuren.
- Een groep **Grauwe ganzen** zet al buiteland de landing in, er hangt er zelfs eentje ondersteboven (midden onderaan).
- Vanuit de kijkhutten kun je heel ver uitkijken over de grote centrale plas. Toch voel je hier dat zelfs de beste verrekijker maar tot op een bepaalde afstand nuttig is. Grote dieren kun je natuurlijk wel nog herkennen, zoals op deze foto een **Knobbelzwaan** en een **Grote zilverreiger**.
- Wat een superfoto van deze overvliegende **Kolgans** zeg.
- Een groep **Grote Canadese ganzen** netjes op een rij.
- Een vrouwtje **Merel** zoekt eten in het moeras. De soort kreeg dit jaar weer rake klappen van het Usutu-virus. De vogels die we nu zien kwamen vooral bijhuizen vanuit Scandinavië waar het nu te donker en te koud wordt.

foto : BeTo

Een prachtig gebied,
prachtig weer, prachtige
herfstkleuren....
Wat wil een natuur-
liefhebber nog meer?
"Aangenaam gezelschap"
hoor ik je zeggen.... en ja
hoor, ook dat was
helemaal in orde (al
zeggen we het zelf).

foto : AnQui

foto : AnQui

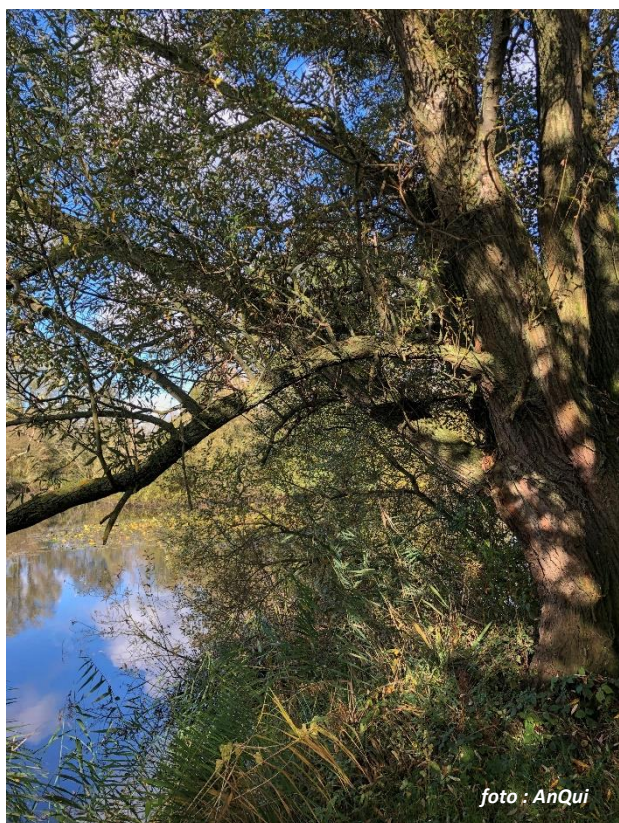

foto : AnQui

foto : MaVa

foto : LuVer

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

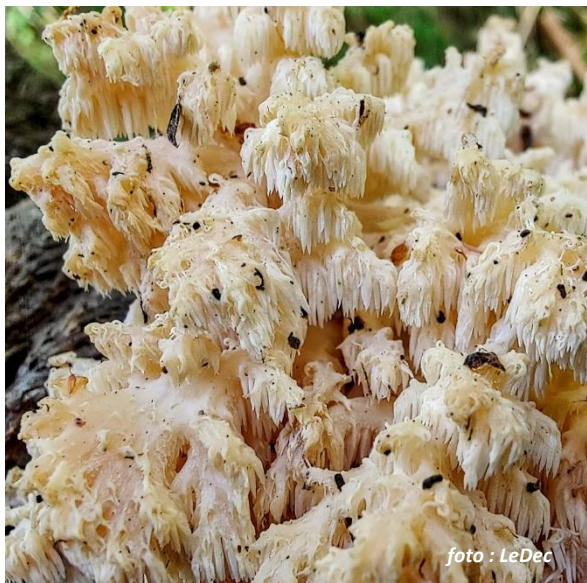

foto : LeDec

foto : DiNo

foto : JoDS

Nog een greep uit de vele paddenstoelen-waarnemingen.

Linksboven beginnend en dan met de klok mee :

- De elegante vorm van de **Langsteelfranjehoed**.
- Deze **Zwavelzwam** (= Boskip) stond er al erg verbleekt bij want in topconditie is ze fel-oranje.
- We vonden grote groepen **Kammetjesstekelzwam**.
- Fantastische vormen zoals bij deze **Nevelzwam**.
- Als een schijf op het substraat (de voedingsbodem) groeiend? Dat wordt consolevormig genoemd. Mooi voorbeeld is deze **Harslakzwam**.
- Van wat dichterbij zie je hoe de **Kammetjesstekelzwam** aan zijn (of haar) naam kwam.

foto : LeDec

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : AnQui

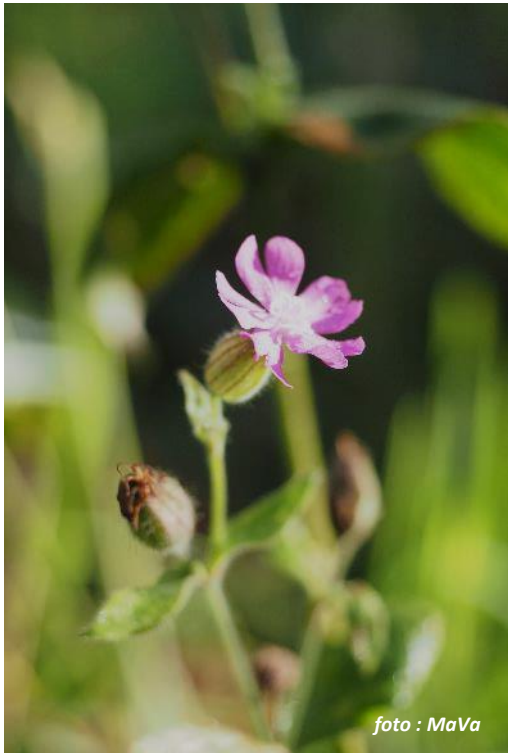

foto : LeDec

foto : NaGy

"De Dreef der gebroken wilgen" werd door velen gefotografeerd en doorge-
stuurd. Het mooie weer zorgde in ieder geval voor veel prachtige foto's maar
hier en daar ook voor "jassen-in-de-leen-gebonden".

Door alle aandacht voor de vele zwammen en vogels werden maar weinig planten in beeld gebracht. Toch een florapagina gevuld, linksboven beginnend... :

- Bij lianen denken we aan de tropen maar onze inheemse **Klimop** behoort ook tot die plantengroep.
- Drie fraaie foto's van de bloemschermen van de **Gewone berenklaauw**. Ook deze is fototoxisch maar veel minder gevaarlijk dan de Reuzenberenklaauw.
- Hier en daar wat planten die denken dat het lente is en daarom aan een tweede bloei beginnen. Deze felroze bloemen zijn van de **Dagkoekoeksbloem**.

foto : AnQui

foto : MaVa

Water is in de
Blankaart nooit ver
weg... en af-
geknakte bomen
blijkbaar ook niet.
Maar het slijk was
deze keer slechts
miniem aanwezig.
(waarvoor dank)

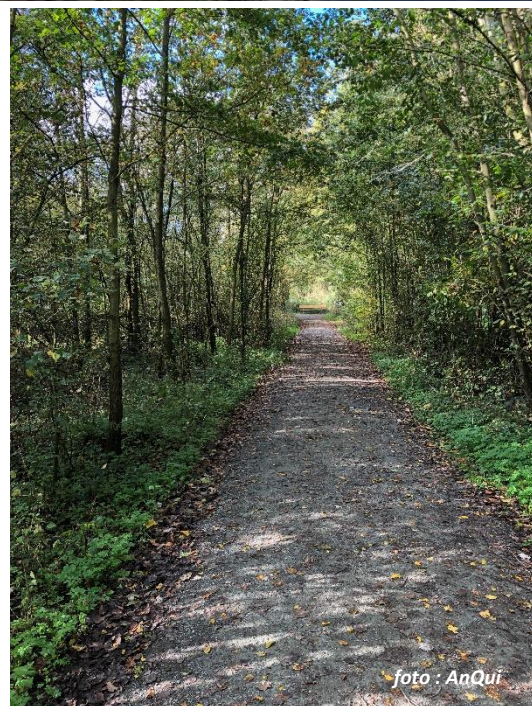

foto : AnQui

foto : AnQui

foto : AnQui

foto : DiNo

foto : JoDS

foto : DiNo

foto : DiNo

Faunapagina, begin linksboven en dan met de klok mee:

- Hier en daar enkele **Smienten**, de grote aantallen moeten duidelijk nog bijschuiven uit het Noorden.
- even diep adem halen en dan drie keer snel na elkaar: **Moerasspireabladpokgalmug** (jawadde dadde).
- Topwaarneming van de dag: met koninklijke gratie kijken deze twee **Zeearenden** uit over hun territorium.
- Deze twee zaten hoog, erg hoog in de top van een grote Populier. Maar toch kun je zien dat het twee verschillende soorten zijn uit de lijsterfamilie. Links zit een **Koperwiek** en rechts een **Kramsvogel**.
- Bij sterk tegenlicht wordt het erg moeilijk om de details te onderscheiden maar met wat speurwerk kun je hier toch twee **Koperwieken** van maken.

foto : DiNo

foto : BeTo

foto : DiNo

foto : BeTo

foto : MaVa

foto : JoDS

foto : JoDS

Zwam... zwammer... zwamst... Linksboven beginnend en daarna met de klok mee (maar dat wist je al) :

- Korstige schijfjes die er bruingeel uitzien. De onderkant van de schijfjes toont geen poriën... dit moet de **Gele korstzwam** zijn (maar bij zwammen "moet er just niks").
- Ook hier weer twijfel: is dit één van de **Fluweelpootjes** (spec. dus) of eerder één van de Donsvoetjes (spec.).
- ObsIdentify werd duidelijk stukken sterker bij het herkennen van Paddenstoelen want bij deze KBP-tjes gaf de app toch 100 % zeker **Zwerminktzwam**.
- Hier en daar toch eens een soort die door kleur en vorm "meteen" te benoemen is: **Gewone zwavelkop**.
- Maar direct erna een soort die zijn naam dankt aan zijn moeilijke determineerbaarheid: **Gewone fopzwam**. En omdat er "gewone" voorstaat mag je dus zeker zijn dat er ook nog wel andere fopzwammen bestaan... Help!
- Een laatste mooie soort is deze **Geweizwam**. Ze wordt ook wel "Broek van Napoleon" genoemd omdat die Franse meneer (je kunt er vast wel andere titels voor bedenken) meestal een witte broek droeg met daaronder zwarte kousen.

Nabespreking, of in dit geval tussenbespreking, al fresco. Moeilijk te geloven dat je ook eind oktober je bokes buiten kunt verorberen. Sommigen gingen waarempel onder de luifel zitten om niet té warm e krijgen in de zon.

foto : JoDS

foto : NaGy

foto : DiNo

Nog even wat uitleg over zwammen en daarna opnieuw de natuur in. Nog voor we het bos bereikten viel er al vanalles te bespreken.

foto : DiNo

foto : LuVer

foto : MaVa

foto : MaVa

foto : DiNo

Heel vaak mag je bij een vernoemde paddenstoelensoort het woordje "waarschijnlijk" plakken.
 Linksboven beginnend en met de klok mee :
 - Al wat bejaarde **Populierleemhoeden**.
 - Een fors exemplaar van de **Gewone beurszwam** (???)
 - Ook de onderzijde van de hoed is vaak heel fraai, zoals bij deze **Witte bultzwam** met z'n langgerekte gaatjes.
 - Als paddenstoelen (erg) jong of (erg) oud zijn wordt het moeilijk tot onmogelijk om ze te benoemen. Dit zijn wellicht oude **Gewone zwavelkoppen**.
 - **Nevelzwammen** stonden er volop.
 - Omdat slakken graag **Russula's** (spec.) eten is het moeilijk om er eentje zonder vraatsporen te vinden
 - een grote groep **Glimmerinktzwammen** (spec.)

foto : DiNo

foto : SanDe

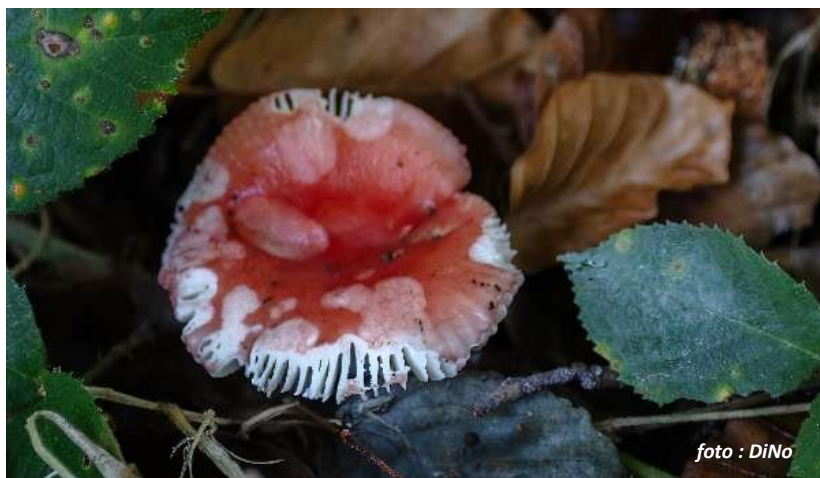

foto : DiNo

foto : MaVa

foto : DiNo

foto : JoDS

Toch wel vermoeiend, zo'n dagje gidsen voor 30 NVO-ers... twee keer 150 minuten vullen met "Kijk eens hier, en oh... kijk eens daar" en met allerlei **wist-je-datjes**. Vanzelfsprekend zijn er ook elke wandeling heel wat **dat-wist-de gids-zelf-nietjes** bij.

foto : DiNo

foto : MaVa

Met al dat gezwam kwamen maar weinig planten aan bod,
Linksboven beginnend en dan met de klok mee:

- In een bloemenrand die wellicht door een particulier werd ingezaaid stond nog heel veel (uitheemse) **Cosmea** te bloeien.
- **Zonnebloemen** draaien tijdens de dag mee met de zon. Bij het eerste daglicht draait de bloem terug naar de start.
- Dichterbij zie je dat het hart bestaat uit honderden bloemetjes, de **Zonnebloem** is dus een samengesteldbloemige.
- Een **Mannetjesvaren** is twee keer ingesneden, voor meer info zie de cursus "Varens, da's moeilijk hee..."
- Veel vruchten aan de **Gelderse roos**, wie weet komen er straks in de winter Pestvogels van snoepen.
- Tussen de Zonnebloemen stond overal **Bijenbrood** ofte Phacelia, een groenbemester die in het voorjaar gewoon mee kan worden ingeplogd.

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : JoDS

foto : DiNo

foto : LuVer

foto : NaGy

Ze doen het alleen, in duo's of in groep...
 Ze doen het gewoon op het pad of diep verscholen in de vegetatie... Ze doen het geconcentreerd of gewoon losjes weg...
 Ja de natuurfotograaf vormt toch echt een ras apart. Af en toe moet er dan wel iemand het handmodel spelen en meestal valt die rol te beurt aan de geduldige gids (alhoewel het gezicht toch al een beetje op donder staat).

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

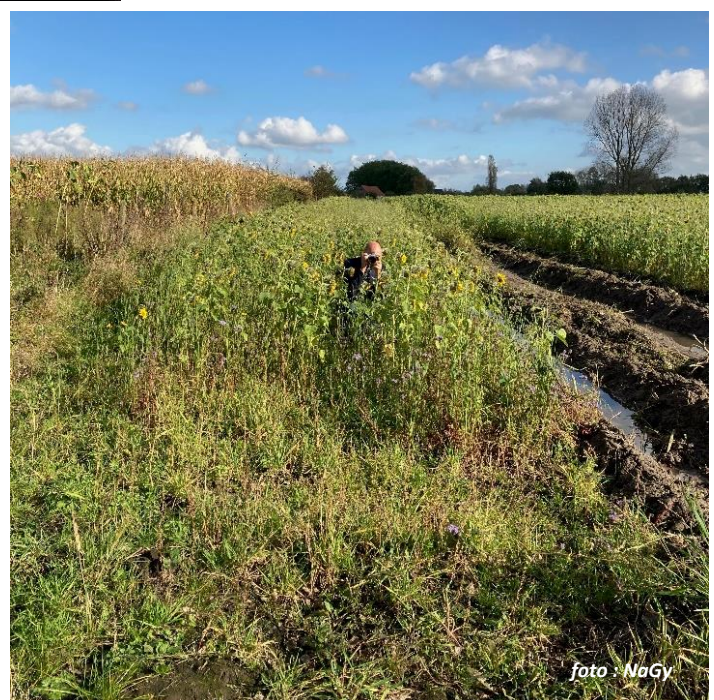
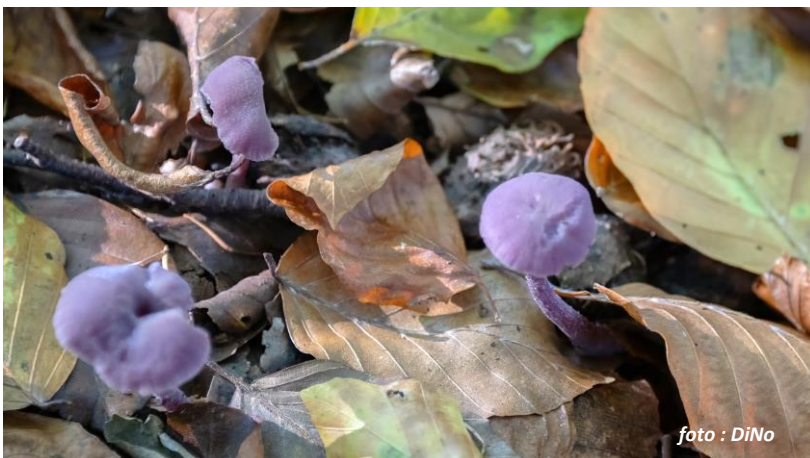
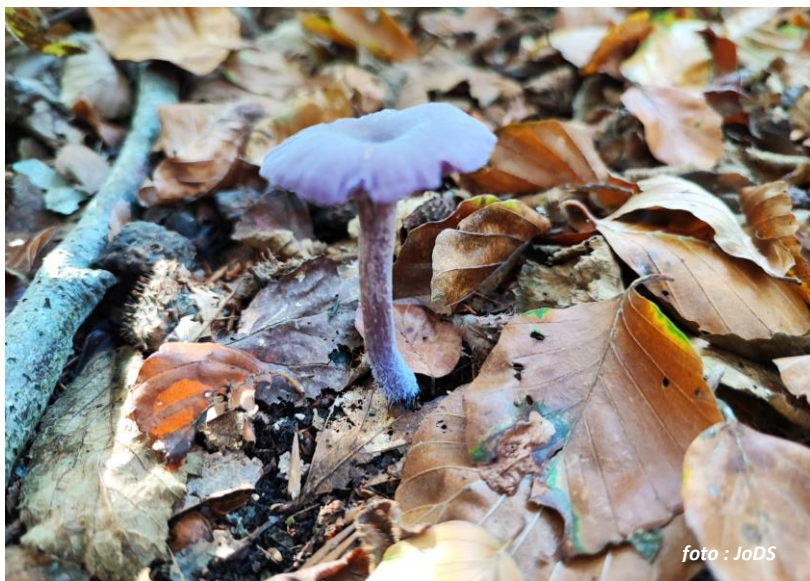

foto : NaGy

De meest gefotografeerde soort van de dag was ongetwijfeld de Rodekoolzwam, die nu dus in de lijsten staat als **Amethystzwam**. Vele tientallen inzendingen bereikten de redactie, waaruit hier een kleine selectie. Je ziet dat er binnen één soort heel wat variatie kan bestaan. Of ze ook naar Rode kool smaken hebben we ter plaatse niet getest. Naar amethisten smaken ze in ieder geval zeker niet.

foto : AnQui

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : AnQui

foto : AnQui

De schaduwen worden al wat langer maar de tred zit er nog goed in (behalve misschien bij enkele achterblijvers). De motivatie bleef hoog dus we bleven soorten ontdekken en benoemen. Zijn er leukere hobby's? Misschien wel, maar ik kan er geen bedenken...

foto : DiNo

foto : MaVa

foto : LeDec

Toch enkele beestjes in beeld, linksboven beginnend:

- In het hart van sommige zonnebloemen zaten nog enkele late insecten, zoals deze **Behaarde schaduwants**.
- Het wordt wel erg laat op het jaar voor libellen maar dit mannetje **Bloedrode heidelibel** geniet nog van de zon.
- Twee foto's van een erg actieve duizendpoot. Het beest heeft ook twee namen: Compostduizendpoot maar ook (en veel mooier) **Grote aardkruiper**.
- Soms biedt de natuur spontaan hele mooie verrassingen aan. We stonden wat naar zwammen te kijken toen vlakbij, op een Beuk, deze rups in zicht kwam. Met z'n borstels en z'n rode staartspriet is deze **Meriansborstel** een bijzondere verschijning.

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : NaGy

foto : AnQui

foto : MaVa

foto : AnQui

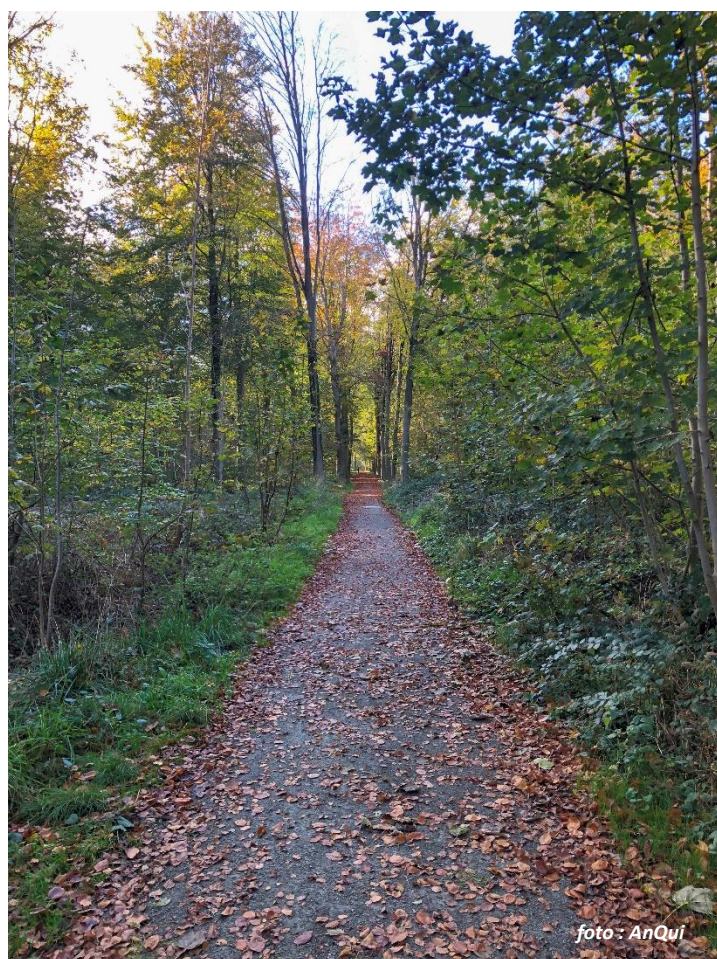

foto : AnQui

foto : AnQui

De namiddag was gevuld met vele mooie, lange dreven. Vaak hadden die merkwaardige namen waar ongetwijfeld een mooi verhaal aan vast hangt. Dat is huiswerk, maar daarvoor is er tijd genoeg want ons volgende bezoekje aan Wijnendalebos zal pas in 2027 zijn.

foto : SonDe

foto : JoDS

foto : BeTo

foto : LeDer

foto : DiNo

foto : MaVa

Een laatste pagina gevuld met paddenstoelen allerlei.

Linksboven beginnend en daarna met de klok mee :

- Een jong exemplaar van de **Parelstuifzwam**.
- Bij dit ouder exemplaar is het schoorsteentje open. Op het oppervlak zie je de wratjes of pareltjes waar de zwam zijn naam aan dankt. Als je erover wrijft komen ze vlug los.
- Stuifzwammen hebben hun naam niet gestolen. De sporen rijpen binnenin en daarna ontsnappen echte wolkjes bij elke tik tegen de paddenstoel (bvb door een voorbijlopend zoogdier). Elk wolkje bevat vele duizenden sporen.
- Waarom de groeirand van een **Dennenvoetzwam** geel is en de rest van het vruchtlichaam donker? Suggesties welkom.
- Eventjes discussie of dit wel of niet één van de trechterzwammen is. Uiteindelijk kiezen we voor **Roodbruine schijn-ridderzwam**, een soort die sterk op een trechterzwam lijkt maar het dus in feite niet is.
- Honderden afdakjes bijeen gepakt. De grote boomstronk stond bijna vol met **Roestkleurige borstelzwam**.

Superdagje... en wie toch wat vermoeid werd kon een geschikte boom uitzoeken om even tegen uit te puffen. Let ook eens op dat zachte, gefilterde licht. De herfst is gewoonweg een topseizoen.

foto : JoDS

foto : LuVer

foto : NaGy

Afronden, neerploffen en doorspoelen...

Dat zijn de laatste efforts na een lange dag natuur waarin we net geen honderd soorten hebben besproken. Voor de liefhebbers ondernemen we ooit wel eens een determinatie-tocht waarbij we enkel soorten benoemen zonder ze te bespreken. Benieuwd of we dan 200 of zelfs 250 soorten halen. Een duizend-soorten-dag, daar hoor je ook wel eens van maar je begrijpt dat dat erover is.

foto : NaGy